

ABONAMENTUL.

În an 120 cor. (60 lei)
 În an 60 „ (30 lei)
 În an 30 „ (15 lei)
 O lună 10 „ (5 lei)
 În nr. 50 fl. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
 odată C. 1:50 a doua
 și a treia oară C. 1:20

Manuscrite sunt a se
 trimite la Redacția
 „UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

De ziua celui mai iubit Rege.

Nr. 2916—1919.

EPISTOLĂ PASTORALĂ

cătră Veneratul Cler și iubitul popor credincios din Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș.

„Cu noi este Dumnezeu,
 înțelegeți, neamuri, și vă
 plecați, că cu noi este
 Dumnezeu“. Isaia.

La Sântă-Marie mare a. c. se implinesc trei ani, de când frații noștri din vechiul Regat plecaseră la drum, cu inimi calde de eroi, să ne scape pe noi de jugul inamicului milenar și să elibereze acest scump pământ românesc, pe care l-am fost udat cu sudori, muncindu-l, și l-am fost stropit din belșug cu sânge, luptându-ne. Venit-au pe câmpiile, pline de atâta jale, pe drumurile făcute de noi și susținute din dările noastre, cu atâtea suspinuri. Încercarea eroică a fraților iubiți însă n'a isbutit. Dumnezeu lăsase să vină pentru neamul nostru cele mai grele încercări, cele mai sfâșietoare dureri, cari se pareă, că ne vor repune. Cu ispita însă Dumnezeu a făcut să covârșească, și darul, ca s'o putem noi purta.

Vă aduceți aminte, că dușmanul aruncase împotriva României toată ura și urgia mâniei sale împreună cu ea cele mai alese și mai numeroase forțe, pe cari le avea. Vă mai aduceți aminte, că țara-mamă fusese părăsită de Rusia, care-i era prietină și care îi ceruse ajutorul, și că celelalte prietene: Franța, Italia și Anglia nu-i puteau da nici un ajutor în vremea de năcaș și de grea încercare. În împrejurările acelea, când ea singură trebuia să se lupte nu numai cu dușmanul cel mai înverșunat, ci și cu „prietinul“ ticăloșit, România a fost silită să și retragă armatele nu numai dela noi cei împilați în fosta Ungarie, ci și din cea mai mare parte din vechiul Regat, pe care au încalcat-o, zdrobit-o și jăfuit-o dușmanul adaugând fărădelegi la fărădelegi. Dar nici pe drumul greu al Calvarului neamul românesc n'a fost părăsit de Dumnezeu. Părintele cerească i-a fost mântuirea și în primejdiile cele mai mari. Fericirea noastră a fost, că în zilele de retriște nu ne-am pierdut încrederea și așa nu ne-am demoralizat. Încrederea a turnat în inima Românului puterea, cu care a făcut bravurile, ca din povești, biruințele ne mai pomenite dela Oituz, Mărăști și Mărășești, tot atâtea morminte, din cari a înviat și s'a înălțat neamul nostru, osândit la moarte.

Cât e de bun și de mare Dumnezeu iubitorilor, care ne-a zis și nouă: „și te voi scoate... și te voi mântui pe tine

din mâinile celor răi și te voi izbăvi din mâna pierzătorilor“ (Ier. 15, 21).

Credința tare a fraților din vechiul Regat, că atunci, când ei se luptă pentru desrobirea noastră, luptă pentru o cauză sfântă și dreaptă, a îndemnat pe bunul, înțeleptul și gloriosul nostru *Rege Ferdinand I.* și pe sfinții Săi luminați să pornească de nou la drum pe biruitoarii îngâmfatului general Mackensen și să vină, ca să sigileze și să asigure pe pe veci hotărîrea dela Alba-Iulia, de a ne uni cu patria-mamă pentru totdeauna. Aceasta s'a întâmplat la finea anului 1918.

De atunci sunt nouă luni de jertfă și de mărire neperitoare pentru întreg neamul nostru. În timpul acesta se pare, cum zice profetul Isaie — că glasul Domnului a strigat într'una celor puternici: plecați-vă, înaintea poporului român, sărac și desprețuit. Domnul a risipit sfaturile dușmanilor și ne-a ajutat, să-i învingem. de câte ori s'au întărit împotriva noastră: la Mureș, la Ciucea, la Tisa și mai pe urmă în inima țării lor, în Budapesta, unde s'au copt atâtea gânduri și s'au făurit atâtea legi împotriva ființei noastre naționale.

Faptele acestea de arme, unele din cele mai însemnate fapte în istoria neamului nostru necunoscut, ținut în întunec și în umbră, deodată ne-au pus într'o strălucită lumină a vredniciei noastre, fiind văzuți, recunoscuți și laudați în tot pământul.

Venerați frați și iubit popor credincios! Pentru succesele mari câștigate noi nu ne trufim și în zilele, în cari ne-a înălțat Domnul, noi nu dorim nici umilirea nici subjugarea dușmanului nostru, ci chiar și atunci când am putea face, nu vrem să-i facem nedreptate. Sufletul nostru, adevărat că nu-i stăpânit de trufie păcătoasă, dar e cuprins totuși de o sfântă mândrie și de un puternic sentiment de recunoștință, în locul întâiu față de bunul Dumnezeu, care a dat înțelepciune marelui nostru Rege Ferdinand și a pus tărie în brațele glorioasei sale armate române, care, înfrângând complect armata maghiară — bolșevistă, a mântuit întreagă Europa de un dezastru, de o mare nenorocire și a adus pace, liniște și ordine în Ungaria, stăpânită de cruzimile comunistilor fără Dumnezeu.

Iubit popor credincios! Preadreptul și atotputernicul Dumnezeu a făcut, să se repețească cu vârf și îndesat în aceste zile istoria de mărire a neamului nostru. Precum odinioară s'au sfârșit de pieturile de bronz ale ostașilor lui Ștefan cel mare, și ai lui Mircea, dușmanii neamului nostru și ai creștinătății întregi, turcii cei păgâni, tot așa și acum eroii români ai altui Domn mare, ai Regelui Ferdinand I., au dat cea mai mare lovitură barbarismului bolșevist, care amenință cu distrugere opera grandioasă a culturii apusene. În chip deosebit apără viteazul ostaș român pacea și liniștea și viața celei mai mărețe lucrări văzute a a lui Dumnezeu, a omului.

Și pe cum Ștefan cel mare cu armata lui era laudat, începând cu Papa dela Roma, de toți, așa și acum numele de român este egal cu numele de viteaz.

Venerat Cler și iubit popor credincios! În fața acestei încredințări înalte și pentru ajutorul dumnezeesc ce ni-s'a dat, datorința noastră este, să ne strângem cu toții în bisericile noastre: tineri și fecioare, bătrânii cu cei mai tineri (Ps. 148, 12) și povestind lucrurile câte a făcut Domnul sufletelor noastre (Cfr. Ps. 65, 4, 14), „să vadă săracii și să se veselească“ (Ps. 68, 36), pentru că Domnul „a pogorît pe cei puternici de pe scaune și a ridicat pe cei umiliți; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pe cei avuți i-a scos afară deșerti“ (Luca 1, 50). Mărind, să mărim pe Domnul, pentru că nu ne-a înscuiat în mâinile inamicilor (Rug. sf. Eustratin), ci ne-a ajutat să aducem la îndeplinire idealul nostru național și să împlinim o rară misiune creștinească și civilizatorică în folosul Europei întregi.

Chemarea istorică a românismului se invederează în chip luminat, apărând el cultura, servind dreptatea și păzind ordinea socială, greu conturbată.

Mari sunt jertfele de sânge, de avere, de lacrimi și de durere, cari le-a adus neamul nostru, dar, mulțămimă Domnului, bogat e și secerișul pe urma lor: patria — mamă își vede în jurul său toți fiii, cari erau subjugăți în trei împărății dușmane: în Ungaria, Bucovina și Basarabia, iar glorioasa armata română, care a intrat biruitoare în Budapesta, e preamărită de toată lumea.

Părinte sfinte, când plecăm genunchii inimelor noastre și-ți aducem fierbinte mulțumită pentru ajutorul ce ni-l-ai dat, tot atunci cerem și ne rugăm cu umilință, să nu ne părăsești nici în viitor, ca să putem gusta și păstra pentru totdeauna roadele mari ale jertfelor nenumărate, ce le-am adus.

De gloriosul și marele nostru Rege, Ferdinand I, aduți aminte, împărate al cerului, răsplătește-i toate jertfele, ce le-a adus împreună cu neîntrecuta în bunătate și în binefaceri Regina Maria, pentru binele și mărirea poporului românesc. „Dă-le lor, Doamne pașnică domnie, ca și noi întru liniștea lor vieață pașnică și fără turburare să viețuim întru toată frica lui Dumnezeu și curățania”.

Pe glorioasa armată română binecuvintează-o, Doamne, și dă fiecărui ostaș ajutor, ca, ajungând acasă, să fie tot așa de bun în muncă, de înțelept în cruce

și de iubitor de ordine, cum a fost pe câmpul de luptă, ca ceea ce a câștigat acolo, să nu piardă în liniștea de acasă.

Iar eroilor căzuți pe malurile Tisei dă-le Doamne, odină veșnică, cumuna nevestejită a măririi, trimițând familiilor lor mângâiere și ajutor. Amin.

Veneratul Cler după ce va citi această epistolă pastorală la finea stei liturghii din 28 August n. a. c. să binevoiască a dispune, ca :

a) Să se cânte Doxologia mare, drept mulțumită ferbinte lui Dumnezeu pentru învingerile strălucite ale armatei române.

b) Să se cetească din Euhologiu rugăciuni pentru gloriosul nostru Rege Ferdinand I.

c) Să se țină părăstas, pentru odihna sufletelor și pomenirea eroilor noștri, cari și-au jertfit vieața pentru întregirea neamului.

d) În după amiaza acelei zile să ne

aducem aminte de fiii ostașilor, cari s'au jertfit pentru patrie și neam și să-le sărim întru ajutor cu tot ce numai putem. E aceasta o datorință sfântă, dela care nu se poate subtrage nimenea. Drept aceea în fiecare parohie și filie să se facă colecte (de bani, de cereale și de orice) pentru mii de prunci rămași, fără sprijin și ajutor. — Cerealele să se adune din mai multe parohii la un loc, la oficiul protopopesc, și să se trimită pe adresa Orfelinului în Blaj. Tot așa și banii și alte lucruri colectate pe lângă conspecte în dublu, din cari unul se va restitui civitat.

e) Unde cele prescrise sub lit. a—d, din cauze binecuvântate (p. e. preotul administrează 2—3 parohii) nu s'ar putea implini în 28 August, să se implinească în 31 August, ori în 7 Septembrie a. c. Blaj, la 20 August 1919.

Dr. Vasile Suci, vicar capitular.

SITUAȚIA.

Plebiscit în Banat. — Obrăznicii bulgărești. — Diferendul italo-grec aplanat. — Când va termina Conferința de pace.

Mult agitata problemă a Banatului se va rezolva în sfârșit. Biroul presei din Belgrad anunță, că guvernul sârb s'a declarat gata să accepte plebiscitul pe întreg Banatul. România a propus de mult această cale firească pentru rezolvarea pacifică a singurei probleme ce înstrăină cele două țări avizate în viitor la o colaborare pretinască. Prin urmare faptul, că și guvernul sârbesc înțelege necesitatea acestei soluții în interesul bunelor raporturi din viitor este pentru noi un motiv de bucurie, cu atât mai vărtos, că rezultatul unui plebiscit cinstit, executat sub garanții suficiente, nu poate fi decât un nou triumf al aspirațiilor noastre.

Bulgarii — după o știre din Lyon — renunță la toate pretenziunile asupra Dobrogei. Așa-i că e nostim? Bulgarii înfrânți aveau „pretenziuni” la teritoriul unei țări biruitoare!

Dar obrăznicia bulgară nu cunoaște margini. Mai nou au înaintat conferinței de pace două note. Prima „pretinde” pe sama Bulgariei Tracia occidentală, — problemă tranșată deja între Italia și Grecia — iar a doua face rezerve referitor la desarmarea trupelor bulgare, adecă asupra principalului punct din armistițiul neexecutat. Aliații au nouă ocazie să se bucure de roadele unei politici greșite.

În Budapesta aceeaș situație de fermentare politică, nelămurită încă. Refa-

ceri și întregiri și schimbări în guvern. Guvernul arhiducelui Iosif se clatină. Pe noi însă mai tare ne interesează vestea încă neconfirmată, că o parte a trupelor noastre ar fi părăsit Budapesta, unde se formează un corp de poliție interaliată de 6000 oameni.

Italianii și Grecii se împacă în sfârșit în paguba turcilor. Italianii vor lua valea Meandrului și ceva căi ferate în Asia mică, iar Grecii Dodecanezul și ceva concesii economice.

Pacea cu Austria stagnează. În ședința de Miercuri nu s'a putut da răspuns contrapropunerilor austriace, nefiind terminate încă lucrările comisiilor. Va să zică, e nădejde de nițică întârziere.

În schimb oficialitatea americană crede că toate

lucrările conferinței de pace

vor fi complet terminate pe 1 Octombrie. Excepție face singur imperiul otoman, a cărui testament reclamă cearta mai lungă.

Vapoare engleze la Budapesta. Se anunță din Budapesta că mai multe monitoare engleze au sosit pe Dunăre în dreptul orașului. Echipagiile au fost călduros salutate de mulțime. Monitoarele și vapoarele de patrulare au misiunea de a supraveghia navigația pe Dunăre.

Serbările dela Mărășești.

În ziua schimbării la față 19 I. c. s'a ținut la Mărășești — favorizați fiind de un timp frumos — sărbătorirea strălucitei învingeri din vara la 1917. Au luat parte miniștri și generali, dame și domni din societatea înaltă și numărös popor.

În vorbiri generalul Istrati în numele armatei, ministrul Constantinescu în numele guvernului central, iar omagiul Ardealului și a celorlalte ținuturi desrobite îl aduce ministrul Cicio Pop. Salutul Basarabiei îl aduce Dl Inuleț, iar a Bucovinei Dl A. Procopovici. Recunoștința universității o tâlmăcește Dl rector al universității din București D. I. Atanasiu.

S'au mai ținut și alte vorbiri. Se aduc elogiile pentru „Talpa Țării” eroicul soldat țaran român, care în aceea zi memorabilă dând lovitura „la mir” celui mai trufaș neam din câte a purtat vre-o dată pământul — a creat România Mare, a întregit neamul, care le va fi în veci recunoscător.

La sfârșitul serbării s'au împărțit la vre-o 10 mii văduve și orfani de războiu alimente și vesminte.

Deslipire de Ungaria. Populațiunea din partea Ungariei de vest locuită de germani a adresat guvernului din Budapesta o telegramă în care se comunică că Imputerniciții reprezentanți ai tuturor societăților din părțile învecinate cu Stiria, părți aparținând Ungariei de vest, au determinat la 16 August alipirea lor la Austro-Germania, hotărându-se pentru cetățenia ținutului Steiermark.

Arestarea bolșevicilor.

Noul guvern maghiar, reorganizând poliția, a început arestarea bolșevicilor. Până acum au fost arestați 7,500 printre cari Alexandru Garbay „președintele” tostei republici comuniste, Francisc Jancsik comandantul gărzii roșii din Budapesta, Otto Koroin șeful terorist din Parlament și Arpad Kohn zis și Kerekes, unul din cei patru călăi ai „fratelui” Tiberiu Szamely.

Semnarea decretelor-legi de reforme. Duminecă, cu prilejul zilei onomastice a regelui, decretule-legi pentru reforme atât în Ardeal cât și Bucovina vor fi semnate la Sinaia.

În același zi toți miniștrii se vor duce la Sinaia spre a prezenta felicitări Suvranului.

Culmea șovinismului. La revizorul școlar din jud. Alba-Ios s'a prezentat zilele trecute o dascăliță maghiară cu rugarea să-i facă rând ca să-și capete plata de pe vremea când eră încă în serviciul statului maghiar. Avea să primească o sumă de 4—5000 de coroane. Subrevizorul a luat protocolul dânsa și la urmă i-l'a cetit și tâlmăcit pe ungurește rugându-o să-l subscrie, i-a scris apoi și chitanța cu ce aveă să-și ridice banii dela percepător.

Învățătoarea însă a declarat că ea nu subscrie protocolul luat în limba română, pentru că ea nu recunoaște statul român aici „în Ungaria”. Iară când a văzut că chitanța e iscălită de revizorul în limba românească a rupt-o înaintea celor de față, declarând că e gata mai bucușă flămânzească decât să primească banii lui Iuda.

Fără comentariu.

Torturile

prin cari trece România mare nu mai au sfârșit.

Mai întâi i-s'a designat ca hotar de către Ungaria linia Murășului. Pe urmă Ciucea, apoi Tisa.

A făcut un pas înainte, la moment s'a ivit un duh nevăzut, care a ținut-o pe loc. A trebuit să aștepte la Murăș, la Ciucea; la Tisa pân'ce dușmanul se reculege. A zdrobit Ungurii în munții Ardealului. Și i-a înănat peste Tisa, numai decât a venit porunca prea-înaltă să-și oprească oștirile.

Și România a ascultat. A stat și a așteptat, ca ceice îi poruncesc ei să facă ordine și dincolo, unde se ascuțesc săbiile și se pregătesc munițiile zi și noapte pentru distrugerea noastră.

Când în ofensiva dela Tisa de acum, Ungurii au fost complet nimicți, iar oștirile române sburau spre Budapesta, acelaș duh rău s'a încercat să-le oprească la porțile capitalei Ungariei.

E un joc diabolic cece se face azi cu România mare Chestia Bănătuului a fost numai o zală din loviturile ce i-s'au aplicat acestei țări conștie de forțele ei și de rolul ce-l are azi în Orientul Europei. Au urmat o serie de alte nelegiuri dela mici suplicii cu chestii teritoriale până la ocrotirea minorităților și știrbirea suveranității statului român.

Acum, când a pus capăt unei primejdii europene și a zdrobit hidra bolșevistă în capitala Ungariei, când neajutată de nime a sfărmat oștirea ungară, cu jertfe enorme de sânge, își ridică duhul nevăzut din nou capul și impune condiții învingătorului, strângând la piept pe cel învins.

Se cere, ca oștirea română să rămână frumușel în Budapesta, să susțină ordinea, să garanteze siguranța victii și a averii ungurești, să asiste la consolidarea statului unguresc, cu un cuvânt să refacă

Ungaria, ca nu cumva să scape România vreodată de primejdia ungurească.

Armata română să stea la porunca celor patru generali ai antantei, dela cari se vor primi ordine. Să nu rechiziționeze, iar asupra prăzii de războiu vor hotări la Paris.

Istoria nu cunoaște asemenea tratamente de când există omenimea.

Doi ani am văzut »*praedazugurile*« nemțești trecând la zi cu zecile de vagoane și cărând din țara românească dela cireașa de primăvară și până la scoarta de arin. Nu știam de unde mai ajunge atâta jaf și furătui!

Iar acum i-se interzice și rechiziționarea!

Va veni vremea, ca România să-și dea bine seama, dacă are vre-un pretin ori își croiește calea pe care i-o dictează exclusiv interesele sale. Căci înzădar se îmbată anumiți politicieni cu ilusia, că aliații, aliații, dar unde ne sunt aliații? (p.)

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Rugăm corespondenții ziarului nostru și pe toți cari ne trimit manuscrise spre publicare să scrie numai pe o față a hârtiei.

Impresii din Basarabia.

(Continuare din Nr. 163).

Ar mai fi încă să-mi spun impresiile despre *sentimentul național românesc*, ce l'am aflat în Basarabia. Acela abia acuma se formează. Robia rusescă i-a desbrăcat pe bieții basarabeni aproape total de acest sentiment, dar acuma, mulțămă Tatălui din ceriuri și fruntașilor Ardeleni și Basarabeni, în frunte cu dl Onisfor Ghibu căruia îi revine partea leului în această privință, sentimentul național se trezește tot mai tare. Pentru o mai bună înțelegere a duhului ce domnește în Basarabia citez aici constatările marelui învățat francez de Martonne, care în „*Journal des Débats*“ astfel explică desnaționalizarea Basarabenilor.

„Zvonurile cari circulă la Paris n'au nici o bază! Partea de adevăr este următoarea:

Dela votarea unirei fără condiții cu România de către Consiliul Național din Chișinău, Basarabia este administrată la fel cu Transilvania, dar situația din prima țară e cu mult mai delicată.

Elementele alogene nu sunt cu mult mai numeroase decât în Transilvania, ele sunt chiar ceva mai răsfirate. Rușii nu formează nicăiri grupuri compacte, și tocmai pe malurile Nistrului, Românii se află în număr mai mare, afară de Nord, din partea Hotinului. Inșă pe când Transilvania a avut un rol activ în mișcarea de regenerare a românilor, Basarabia a fost ținută la o parte în mod sistematic. Nici o carte românească nu putea trece Prutul; în Basarabia nu există o singură școală românească. Prințră țărani români din Basarabia sunt 90% analfabeți. Conștiința națională a unui popor nu poate fi deșteptată decât prin școală, o mare activitate se desfășoară acum pe acest tărâm acolo; institutorilor trebuie se li se predea până și alfabetul latin.

Țărani învățați să-și ție copii lângă dânșii pentru munca câmpului nu se prea grăbesc să-i trimeată la școală. Unica lor preocupare este pământul. Reforma agrară s'a îndeplinit, cu toate acestea țărani nu se vor simți în siguranță decât când li se vor fi distribuit locurile ce le revin fiecăruia în parte. Proprietarii pe de altă parte blastămă exproprierea pământului ce prisosește peste 100 de hectare ca și rambursarea, și se gândesc la regimul rusesc, informându-se în acelaș timp cu zel despre progresele

amiralului Kolceak. În fine, nesiguranța în ceea ce privește hotărârile Conferenței întreține agitația spiritelor. Toate zvonurile sunt crezute: vin rușii, bolșevicii trec Nistrul; plecarea francezilor de asemenea îngrijește publicul.

Inșă toată lumea cere înainte de toate ca să fie lămurită asupra soartei țării.

Țărănimea este înșă amorfă, nimic mai greșit decât a crede că dânsa mai nutrește vreo simpatie pentru regimul rusesc; regimul acesta a lăsat, e drept, urme adânci și se mai bucură de oarecare favoare printre proprietari și foștii slujbași ai regimului din care mulți au rămas în funcție. Totuși munca depusă pentru organizarea învățământului începe a-și da roadele. Am găsit la Chișinău, la Soroca și Bălți, un grup de intelectuali români conștienți printre cari erau profesori și studenți, foști proprietari, mai mult sau mai puțin legați de regimul rusesc, chiar și funcționari. Forța lor provine de acolo, că vorbesc în numele marelui majorității a populației, exprimând aspirațiile nelămurite ale masselor care se deșteaptă din ce în ce. Ei reprezintă desigur viitorul.

Posibil ca administrația română să fi făcut greșeli; posibil ca să mai facă încă; n'am făcut oare și noi destule în Alsacia, unde totuși situația era mai clară? Posibil de asemenea ca rechizițiile făcute de trupele române să fi nemulțumit cutare ori cutare oraș. Posibil ca spiritele să fie încă agitate cu toată liniștea aparentă a țării. Nu este înșă mai puțin adevărat că asimilarea Basarabiei cu România se face încet, printr'o revoluțiune naturală. Numai o zguduire brutală ar putea-o opri. O întoarcere la trecut ar fi posibilă? Ar fi ea oare de dorit? Mă îndoiesc ca vre-un observator imparțial, având chiar simpatii pentru Rusia, să poată răspunde afirmativ.

Să mulțumim lui Dumnezeu, că ne-a învrednicit, să ajungem aceste vremuri mari, când, după o sută de ani de despărțire, sora frumoasă și bogată, Basarabia, iarăș s'a unit cu noi și ne aduce toată dragostea, tot sufletul ei curat. Ce jalnic se jăluiește poporul basarabean în *poesia sa populară*, când zice:

„Jălui-m'aș și n'am cui,
Jălui-m'aș Prutului.
Prutul tace supărat,
Multă oaste l-a călcat,

Informațiuni.

Jălui-m'aș și n'am cui
Jălui-m'aș codrului.
Codrul are frunze verdi
Și pi mini nu mă credi.
Jălui-m'aș și n'am cui
Jălui-m'aș câmpului.
Câmpul are peliniță,
Niși la dânsul n'am credință".
(Col. Z. C. Arbore).

De acuma are cui se jălul,
noi îi ascultăm cu drag plân-
gerile, dar credem că de acuma
nici nu le va mai aveă. Și mai
credem și aceea, că nu mai
iubește pe muscalul, care atâta
l-a năcăjit în cei o sută de ani
de robie. Ni-o spune aceasta
tot o poezie populară, căreia,
fiind însușirea primă a poeziilor
poporale sinceritatea, trebuie
să-i credem:

„Frunză verde ninifar,
Rău di hire e Muscal,
El te-ndeamnă la frăție,
Frate zice ca să hie:
Să nu-l crezi nici când țigiură,
Căci el crucea și o fură.
Decât Muscalul creștin
Mult mai ghine Turc păgân.
Frunză verde ninifar,
Blestemat a fost Tartar,
Dar Tartaru o cherit
Țara nu ni-o pustii;
Iar acum e vai de noi
Când Muscalul e în pastoi“.

Ori alta:

„Oii-sărmani di noi,
Cum ne svântă (Muscalii) în
bătăi,
Cum ne mână cu convoiu,
Și ne mână ca pe boi
Și ne tunde ca pe oi“.

Noi, Ardelenii, suntem mult
iubiți de Basarabeni și-i iubim
și noi, pentru că amândouă ace-
ste trupine ale neamului ro-
mânesc au fost una în suferință,
și gata suntem să ne vărsăm
chiar sângele pentru desrobirea
și luminarea fraților noștri Ba-
sarabeni, precum, suntem siguri,
gata sunt și ei să facă aceasta
pentru noi, căci și acuma noi
și cu Basarabeni avem mai
mult de suferit din partea duș-
manului comun, a bolșevicilor,
unii la Tisa și alții la Nistru.
Trăiască deci Basarabia și locui-
torii ei ospitali, pe cari li ve-
dem și noi cu drag pe plaiurile
frumoase ale Ardealului.

Iuliu Maior.

— **Cardinalul Mercier** a
fost decorat de Franța cu crucea
de războiu, decorație rară pentru
civilii necombatant. Din Ro-
mânia o are M. S. Regina.
Poincaré a ținut în catedrală un
discurs foarte elogios la adresa
acestui membru ilustru al cole-
giului de cardinali, care a avut
purtarea cea mai demnă față de
dușmanul cutropitor, și care, în
zilele cele mai pline de nădejdi
pentru dușman, nu înceta să
vestească de pe amvonul său un
viitor strălucit poporului belgian.

— **Marna**, unde s'a făcut
minunea din 1914, va fi eterni-
zată prin un monument religios.
La Dormane, un om de bine,
Leconte, a dăruit un parc pentru
acest scop, unde, pe locul fixat
de generalisimul francez, se clă-
dește o capelă.

— **Foch** a fost la Londra,
ca să participe la serbarea victo-
riei. Ca un aderent sincer al
bisericii catolice, acest general,
carele era oaspele regelui angli-
can, a mers Duminecă la li-
turgia din catedrală, la cea so-
lemnă, fiind primit cu alaiu de
cardinalul Bourne, căruia i-a
făcut după aceea o lungă vizită.
Așa sunt adevărații credincioși:
își ridică biserica în toate îm-
prejurările.

— **Poincaré** a vizitat Belgia,
luând parte la bucuria poporului
liberat și învingător. De două
ori s'a întâlnit în Bruxelles cu
cardinalul Mercier, și ar fi avut
ocazia să-i predea la palatul re-
gal acestuia decorația decernată
de guvernul republicii; nu a
făcut-o însă în capitală,
ci a mers anume la Malines,
reședința primatului belgian,
și i-a înșipt-o în purpură
în catedrală, în fața clerului.
Celce ține să distingă pe un om
vrednic, nu-și plătește urechea
cu o strângere de mână, chiar
dacă acesta nu ar fi de convin-
gerile lui. Regele, regina și
prințul moștenitor au ținut să
însoțască pe Poincaré în acest
drum, mai lung de 30 km.

— **Parchetul din Buda-
pesta** a cerut oficial dela gu-
vernul austriac extradarea lui
Béla Kuhn și a celorlalți mem-
bri ai fostului guvern comunist.
toți aceștia vor fi judecați pen-
tru furt și falsificare de monede.

— **În Constantinopol** s'a
dat de urma unui mare complot
bolșevic. Firele conspirațiunii
duc la Moscva de unde Lenin
și Trocki conduceau lucrările
comitetului turc, trimițându-le
sume enorme pentru propagandă
bolșevistă. Sau luat de cătră
aliați toate măsurile ca aceste
mișcări să fie împiedecate.

— **Guvernul din Seghe-
din** a fost dizolvat.

— **Hymen. Cornelia Moisin**
și **Octavian Neamțiu** abs. de teo-
logie în 31 August st. n. la orele
5 d. a. își serbează cununia lor
religioasă în biserica gr. cat. din
Toplița-Română.

— **Justiție comunistă.**
Franz Brakos, președintele tri-
bunaliului bolșevic, care a fost
arestat acum, a declarat că jus-
țiția comunistă a executat 696
de persoane, și a confiscat trei
miliarde

— **Printul Carol al Ro-
mâniei** — după o știre încă
neconfirmată sosită la biroul
presei din Sibiu — ar fi re-
nunțat la tron. O dăm cu toată
rezerva.

— **Iugoslavia** ține să dea
semn de viață în toate părțile.
Sărbătoarea lui Ciril și Metod
a fost prăznuită în catedrala din
Westminster cu o deosebită
solemnitate, prezentându-se Sla-
vii de toate neamurile și con-
fesionale în număr frumos. —
Ce semn dăm noi de viață,
doar sunt centre religioase, unde
capii numără foarte mult și
ne-ar putea face mult bine?
Chestiunea religioasă la noi a
fost totdeauna nesocotită, la
alte popoare cad guverne pe
această temă.

— **Cei patru generali** aliați
anunță guvernele respective, că
cea mai deplină armonie dom-
nește între ei și Români.

— **La Marsilia** a debarcat
d. Cocorusof, trimis extraordinar
al admiralului Kolceag. A refuzat
să facă vre-o declarație, plecând
fără zăbavă la Paris.

— **Maxim Gorki** și soția
sa au fost arestați de cătră bol-
șevici la Petrograd.

— **În Ungaria** se face în-
tinsă propagandă pentru restau-
rarea monarhiei. Poporul nu se
arată refractar acestor tendințe.

— **Kerenski**, faimosul dic-
tator al Rusiei, — după ziarul
»Tageszeitung« — se află la
Berlin, unde lucrează cu cea mai
mare înverșunare contra lui
Colceag și Denikin.

— **Din Praga** se anunță:
Președintele consiliului d-l Tusar
a declarat deputațiunii lucrăto-
rilor din Kladno, că consiliul de
miniștri a decis să suprimă în
scurt timp starea de asediu din
Boemia și Moravia, care a fost
decretată în urma invaziunii tru-
pelor maghiare în Slovacia, în
luna Iunie.

— **Criză de cărbuni în
Europa.** Situația serioasă a
cărbunilor în Europa atrage
atenția Consiliului suprem,
care înțelege să se facă oare-
cari eforturi pentru o pro-
ducție mai mare în regiunea
Saar și Ruhr și prin aceasta
nădăjduiește să mai ajute
nevoile.

Consiliul a primit și o te-
legramă dela Hoover privitor
la cărbunii din Silezia de sus.

— **Din Belgrad** să anunță:
că conferența a atribuit în mod
definitiv regatului sârbo croato-
slavon teritoriul Predmuriiei au-
torizând ocuparea lui imediată
de către trupele jugo-slave

— **Orașul Lille** va fi com-
plect renovat. Se vor construi
2000 de case noi după un
plan anumit de renovare a ora-
șului.

„Glasul Bucovinei“

ziar democratic al unirii; cel
dintâiu cotidian românesc al Ro-
mânilor din Bucovina.

»Glasul Bucovinei« a luptat
pentru unirea de veci și necon-
diționată a Bucovinei cu patria
mumă.

»Glasul Bucovinei« reprezintă
interesele românești și democra-
tice cu toată hotărârea.

»Glasul Bucovinei« e redactat
de scriitorii cei mai de seamă
ai Bucovinei. Având corespon-
denți speciali în fiecare oraș al
Bucovinei și în toate orașele mari
ale României întregite, aduce
zilnic cele mai noi și sigure știri.
Numărul de Sâmbătă apare ca
număr pentru țărani și este cea
mai bine scrisă pe înțelesul să-
tenilor.

»Glasul Bucovinei« să nu lip-
sească din nici o casă româ-
nească. Abonamentul pentru
ziarul zilnic: 60 lei pe un an,
30 lei pe 6 luni; pentru ziarul
țărănesc: 10 lei pe un an. Un
număr 25 de bani.

Abonați-vă și cetați ziarul de-
mocratic al unirii: »Glasul Bu-
covinei«, care apare la Cernăuți,
Strada Băncii, nr. 1. Telefon 61.

Anunț.

La Uzinele statului din Zlatna
se pot cumpăra — până la can-
tități a căror valoare nu trece
peste Cor. 4000, — fără de nici
un permis de cumpărare urmă-
toarele produse:

Sulfat de cupru (brutto pentru netto)	Kg. 12 00 C.
Sulfat de fier cu ambalaj	„ 1'20 „
Sulfat de fier fără ambalaj	„ 1'— „
Sulf fin măcinat	„ 18'— „
Sulf măcinat II.	„ 15'— „
„ în bucăți	„ 10'— „
Bisulfid de carbon	„ 16'— „
La bisulfid de carbon asigura- rea pentru butoaie 200 cor.	
Oficiul suprem minieric al statului.	

(75) 5-6.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.